

http://www.paradaplesa.si/?Id=na_spici&View=novica&novicaID=1873

Ljubljana, 26.11.2012 | Jedrt Jež Furlan

Pogumno. Radikalno. Z britvico. Tako to dela trio Jurišič&Veber&Kline

Večer performerk s predstavama Balet upora in Eden II

Mala Kline je odlična plesalka, le da je to ne zanima več.

Leja Jurišič, Petra Veber in **Mala Kline**, tri nemirne ženske, so združile moči in sestavile večer, ki mu težko rečemo plesni. Izraz bi bil enostavno premalo za to, kar smo videli. V Baletu upora Leja Jurišič neumorno, neustavljivo, tako rekoč zaukazano ne neha plesati na diktat glasbe. V baletni opremi, no, v beli opremi ne neha, četudi bi rada, ne zmore.

Leja Jurišič v Baletu upora ...

Če za hip vse kaže, da jo bo besen pogon glasbe v trenutku tišine zaustavil, se to ne zgodi. Nenadoma upornica obstane, se uleže na "tepih" stoevrskih bankovcev z napisom balet upora, prižge cigareto, je jabolko pred mikrofonom in spusti kakšno parolo na račun delavcev. Potem se vsa hihitajoča spravi brat parole kot "lepi radarji lepo gorijo" in še kakšno neumnost iz domačega repertoarja vsakodnevnih psihopatologij politikanstva. Evropa ni izjema.

V zlati obleki prebere, kako je v davnih časih, v času mogočne in cvetoče Grčije, nastala Evropa. Leja Jurišič je odlična performerka in opis, ki sem ga podala spušča bistveno: prezenco in moč performerke. Trdna struktura, brez vmesnih, neznanih in nerazumljivih pasusov nam lepo pokaže, da je upor nujnost. Je sila, ki je poganjala francosko futuristično umetnico **Valentine de Saint-Point**, ki je Lejo navdihnila. "*Ples in vstaja sta tesna zaveznika. Že slavna litvanska anarhistka Emma Goldman (1869-1940) se ni hotela udeležiti nobene revolucije, kjer se ni smelo plesati,*" je zapisal **Helmut Plöebst** ob dunajski premieri Leje Jurišič

Balet upora. Sporočilo je jasno: upor je nujen, upor je stvar strasti, ne koncepta in ga je pač potrebno preoblikovati tudi v umetnino.

Uporaba, vsaj imena, če ne manire, baleta ni naključen, njegovi začetki so uporni. Po drugi strani se baleta držita postulatata diktata glasbe in železna disciplina telesa. Baletka je mašina za proizvodnjo lepote je odmevajoče stališče, taka z napako pa vse značilnosti lepega, estetskega, pravljirnega uporabi in obrne. Z vsemi sredstvi podpre jasno sporočilo o upor.

Mala Kline v predstavi Eden II ...

Na videz manj strukturirana, veliko bolj pomensko odprta je kreacija Mala Kline. Ta nenehno odpira prostor za pomene, interpretacije in to skorajda z vsako gesto. V glasni predstavi brez prisotnih glasbenikov, nekako jih predstavljajo razstavljenе kitare in pevski nastopi, se Mala Kline levi. Kostumsko, pevsko, s trzljaji, različni vlogami in humorjem. Mimogrede potegne gledalce v divji svet neraziskanih pokrajin, s kriki in tresljaji.

Če Leja Jurišič ve, kam gre, kaj hoče in to stori skorajda premočrtno, je pri Mali Kline zadeva povsem nasprotna. Kvalitetno in načrtno "izgubljanje" izrabi, da skupaj z njo odkrivamo, kam jo nese, le da se te poti odpirajo v labirint ali prostranost neznanega. Morda me zadnji njeni projekti na intimni ali svetovno nazorski ravni ne posrkajo vase. S tem, kar išče, se nikakor ne morem poistovetiti in skočiti na njen val, celo zdi se mi, da mi tega ni treba vedno gledati. Toda celotni zadevi moje neumeščanje popolna nič ne jemlje. Zavedam se, da spremljam proces, pot, ki bo nekam nekoč pripeljala. Če bi vedeli kam, ne bi bilo zanimivo. Preigravanje, tudi arhetipskih, vlog, levitve, kriki nekih izgubljenih svetov, podzavesti, pradavnine se selijo iz projekta v projekt.

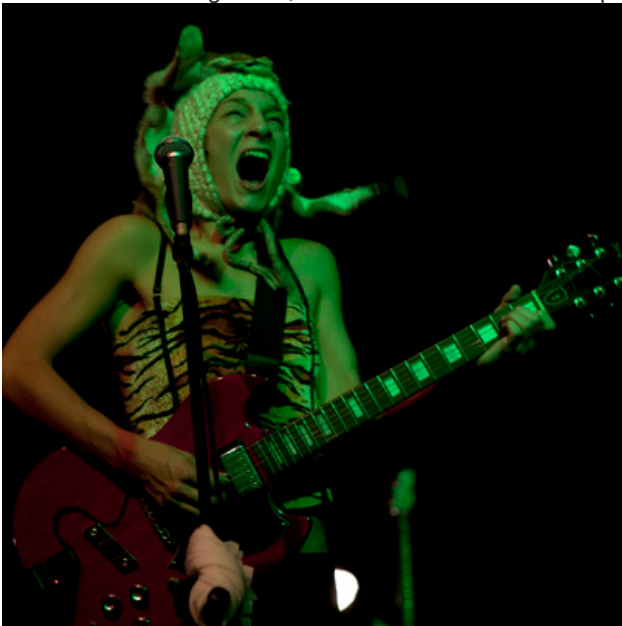
...

Da je Mala Kline odlična plesalka, vemo, le da to nje očitno ne zanima več. Je zgolj skrito orodje, da telo lahko prenese raziskavo. Ta ni na videz analitična, taka znanstvena, temveč deluje zelo osebno. Vsekakor pa načrtovano. Nič se ne zgodi kar tako, vse je natančno tam, kjer mora biti. Kaj vse potrebuje za to, naj bo kabala ali karkoli drugega že, me niti ne zanima. Lahko, da je terapevtsko, ekscesno, vendar me tudi to ne zanima. Vidim in verjamem, da je produktivna.

...

"Raziskovala sem afektivno moč podobe – kako podoba deluje na telo in kako te podobe in-formirajo moj gledališki jezik in kako iz njih nastane performans," pravi Mala. Velja. Bom počakala. Dejstvo pa je, da kaj tako pogumnega in radikalnega že nekaj časa nisem videla. Kar pa je vsekakor vredno spoštovanja. Ob takih ženska se ne gre bati, da bodo scenske umetnosti pri nas predvidljive. Daleč od tega.

Avtorji fotografij: **Damir Žižič, Matija**

Lukič, David Lotrič.